

Správa ZMB k. mesta Bratislavu o Za hrad
Správa Štátnej bezpečnosti

č.j.: OS-00 240 /40-KR-79

zad 59) 1. Obzor na
stavu

V Bratislave 15.2.1979

PRÍSNE TAJNÉ

Výtlakok čís.: 1

Počet listov: 7

S P R Á V A

o stave a úrovni operatívnej práce na úseku VÝJAZDY a
EMIGRÁCIA a plnenie úloh po týchto problematikách za rok

1978

Vypracoval : Náčelník I.odd. I. odboru

ppk. ZÁHORSKÝ Viliam

P r e d k l a d á :

Náčelník I. odboru S-ŠTB:
ppk. JELAČIČ František

Vyhodovene v 6 výtlakoch :

Výtl. č. 1-5 štáb náč. S-ŠTB
6 4.odd. I. odboru

SPRÁVY

Bratislav 29.2.1979	číslo
odd.	číslo
Dátum	číslo
číslo	číslo
Príslušný	číslo

1985
27.3.79
Gimbal

1/ Stav a úroveň práce po linií VÝJAZDY a EMIGRÁCIE a plnenie úloh z plánu činnosti na rok 1978

Od začiatku roka 1978 vysteľovalo z Bratislavы do kapitalistického zahraničia a Juhoslávie celkom 30 000 osôb a to prostredníctvom cestovných kancelárií, individuálnej turistiky i služebných cest.

V porovnaní s rokom 1977 bol zaznamenaný zvýšený záujem o vysteľovanie do KZ a Juhoslávie, kde vysteľovalo o 13,6 % viac osôb ako v roku 1977. V súlade s rozkazom FMV č. 56/73 boli prevádzané opatrenia k zamedzeniu emigrácie čsl. občanov, u ktorých bolo dôvodné podozrenie k zneužitiu cest na opustenie republiky. V tejto oblasti bolo prevedených celkom 184 previerok, kde poznatky nasvedčovali k príprave emigrácie. Na základe výsledkov previerky boli v 136 prípadoch zamietnuté cesty čsl. občanom.

Z analýzy získaných poznatkov v rozpracovávaných prípadoch v problematikách VÝJAZDY a EMIGRÁCIA možno konštatovať, že v roku 1978 došlo k zvýšenej činnosti nepriateľských emigrantských centier riadených rozviedkami smerom k čsl. štátnym príslušníkom vysteľovávajúcich do KZ. Na týchto úsekokoch poznatky potvrdzujú, že čsl. občania počas pobytu v zahraničí sú kontaktovaní, vyťažovaní a navádzaní k emigrácii, čo bolo dokumentované v akciach "MORAVA" a "KOSA". V roku 1978 vo zv. PO bolo preverovaných 30 osôb podľa §-u 109 tr. zákona, u ktorých boli prevedené preventívno-profylaktické a rozkladné opatrenia s kladným výsledkom.

Vo zväzkoch PO je v súčasnej dobe preverovaných 22 osôb, ku ktorým sú zistené poznatky o príprave k emigrácii.

V akcii "MORAVA" bol realizovaný čsl. št. príslušník PODMAJERSKÝ Pavol pre trestný čin opustenia republiky podľa §-u 109 trestného zákona. Menovaný illegálne emigroval do Rakúska, odkiaľ pripravoval útek československých štátnych

príslušníkov FOLTÝNOVEJ, ŠVECOVEJ a MOLNÁRA do KZ. U uvedených osôb boli prevádzané PVO k zamedzeniu emigrácie. PODMAJERSKÝ bol po realizácii odsúdený Mestským súdom v Bratislave na 14 mesiacov nepodmienečne pre trestný čin §-u 109 trestného zákona.

čo dalo?
Od začiatku roka 1978 bolo podľa RMV č. 56/73 prevedených pred vycestovaním čsl. občanov do KZ 75 obranných pohovorov. U 89 čsl. štátnych príslušníkov boli vykonané spravodajské vytaženia.

Na základe rozboru operatívnej situácie po líniu VÝJAZDOV, ako i získaných poznatkov zo spravodajských vytažení, je možno konštatovať, že nepriateľské rozvedky prejavujú záujem o čsl. občanov vycestovávajúcich do kapitalistického zahraničia.

Vo viacerých prípadoch boli naši občania vyťažovaní na politickú, hospodársku a vojenskú situáciu v ČSSR, ako i politicky ovplyvňovaní a navádzaní k emigrácii.

Uvedená činnosť nepriateľských centier a rozvedok sa prejavila hlavne od začiatku roka 1978, čo malo vplyv na zvýšenie počtu emigrácií čsl. občanov v zahraničí.

Mimoriadne sa zvýšil záujem našich občanov o cestovanie do zahraničia za emigrovanými rodinnými príslušníkmi, ktorí sa zdržujú v zahraničí bez súhlasu čsl. úradov.

2/ Štb. situácia a plnenie úloh na úseku EMIGRÁCIE :

V roku 1978 sa počet emigrovaných osôb značne zvýšil a k 31.12.1978 bolo zaznamenaných 182 prípadov emigrácie čsl. občanov, ktorých sociálne zloženie je nasledovné:

inžinieri	16
lekári	9
technickí pracovníci	43
robotníci	54
učitelia	4
administr. pracovníci	29
kultúrní pracovníci	7
študenti VŠ	4
študenti SŠ	4
ženy v domácnosti	4
dôchodcovia	6
<hr/>	
s p o l u :	182 osôb

Z uvedeného počtu emigrovaných čsl. občanov bolo 5 členov KSČ, 1 kandidát KSČ a 25 členov SZM. 14 osôb emigrovalo cez RSR, Juhosláviu do Rakúska, resp. Talianska. Zo služobných cest opustilo republiku sedem osôb a ilegálne emigrovalo 5 osôb.

Čsl. občania po emigrácii do KZ sa stávajú záujmom nepriateľských rozvídecok, sú vyťažovaní k otázkam vojenského, hospodárskeho a politického charakteru, typovani a získavaní pre nepriateľskú činnosť proti ČSSR. Ďalej boli zistené poznatky, že čsl. emigranti si zakladajú rôzne spolky, ktoré slúžia k zjednocovaniu emigrácie, ako i k organizovaniu nepriateľskej činnosti, hlavne po línií ideologickej diverzie proti nášmu socialistickému zriadeniu.

Emigrovaní občania z ČSSR sú vyťažovaní, typovaní a získavaní nepriateľskými rozvídecami v rôznych utečeneckých táboroch, hlavne tažisko tejto práce je však v tabore Treiskirchen v Rakúsku a Zindorf v NSR, čo dokumentuje ZPS "MORAVIA" a ZPO "PETER", "REFERENT", "DUNAJ" a PLAVBA".

Čsl. emigrácia vydáva v kapitalistickom zahraničí rôzne časopisy a bulletiny, zamerané po stránke politickej

proti nášmu soc. zriadeniu a táboru Socializmu vôbec. Ich činnosť je tiež zamieraná proti našim stranickým a vládnym činiteľom. Ďalej bolo zistené, že čsl. emigranti kontaktujú našich občanov v zahraničí a počas ich pobytu sú prehováraní k emigrácii. Zameriavajú sa v tomto smere na každého občana, bez rozdielu, či sa jedná o inteligenčiu, vedeckého pracovníka, alebo len o obyčajného robotníka. V poslednej dobe je zistované, že ich zámer v tomto smere smeruje hlavne na členov KSČ.

Prehľad emigrovaných osôb za jednotlivé roky od r. 1968:

Od roku 1964 do roku 1968 emigrovalo celkom 889 osôb

v roce	1968	emigrovalo	8	546	osob
-	1969		1	463	
-	1970		255		
-	1971		48		
-	1972		93		
-	1973		67		
-	1974		99		
-	1975		86		
-	1976		110		
-	1977		156		
-	1978		182		
Spolu emigrovalo								11	105	osob
								18	dat.	

V problematikách výjazdy a emigrácia je preverovaných celkom 25 štb. zaujímavých osôb vo zv. PO:

ENIGMÁCIA 1 ZPS + 8 ZPO

V signáloch zvízku je rozpracovávaný čsl. štátny príslušník, bývalý rezident americkej rozviedky, pre podezrenie z trestného činu podľa č. 109 trestného zákona.

Na základe rozboru štb. situácie daného zamerania kontrarozviednej práce a prevedenej analýzy po uvedených problematikách, ako i pokynu vedenia Správy Štb bola práca v tejto oblasti zameraná v roku 1978 na plnenie týchto úloh :

- na aktivitu, záujem, zámery a činnosť emigranských a ďalších nepriateľských zoskupení v zahraničí,
- plnenie úloh z rozkazu č. 56/73 Smerníc a daného zamerania 8. odboru II. S-FMV Praha,
- z vlastného poznania štb. situácie v problematikách VÝJAZDY, STÁŽISTI - ŠTIPENDISTI a EMIGRÁCIE;

Problematika EMIGRÁCIA je pokrytá 9 TS a 9 dôverníkmi,
Problematika VÝJAZDY je pokrytá 7 TS a 8 dôverníkmi.

Úlohy na úsekoch VÝJAZDY a EMIGRÁCIE sú ako súčasť plánu činnosti 4. odelenia, tieto sú reálne postavené a v roku 1979 budú príbežne podľa terminov splnené.

V roku 1979 po problematike EMIGRÁCIE budú získaní : 1 TS, 2 KTS a 1 D. Po problematike VÝJAZDY získame 2 TS, 2 KTS a 3 D.

V rámci výhľadávacej činnosti kontrolujeme a rozpracovávame 1 ZPS a 22 ZPO. Plánujeme previesť v roku 1979 17 PVO.

NÁVRH NA OPATRENIE:

- 1/ Prácu oddelenia organizovať tak, aby boli úlohy v pláne činnosti 4. oddelenia na rok 1979 dôsledne splnené.
- 2/ Nadalej venovať neustálu pozornosť otázke získavania nových a kvalitných TS, s cieľom zintenzívnenia práce na jednotlivých oper. prípadoch, eko i skvalitnenia práce vo vyhľadávacej činnosti.
- 3/ Skvalitniť prácu na úseku vytažovania a prevádzania spravodajských pohovorov, orientovať sa na vhodné a preverované osoby, s cieľom zistovania záujmov emigrantských a iných nepriateľských centier v zahraničí a nepriateľských rozvídeok.
- 4/ Závery z celoštátnej porady po línii VÍJNÝDY a EMIGRÁCIE plniť i nadalej ako záväzný pokyn náčelníka II. Správy FMV pre vyhľadávaciu činnosť a rozpracovávanie v týchto problematikách.
- 5/ Previest výber vhodných typov TS za účelom previerky možnosti nelegálnych výjazdov a emigrácie z územia Rumunska a Juhoslávie a zároveň preverovať spravodajskú situáciu v utečeneckých táboroch, formy a metódy využívania vycestovávajúcich čsl. občanov do KZ a emigrantov nepriateľskými rozvíedkami hlavného protivníka.
- 6/ Venovať zvýšenú spravodajskú pozornosť tým čsl. štipendistom, ktorí uskutočnili štipendijný pobyt v kapitalistickom zahraničí a majú vedecké, alebo iné kontakty do socialistických zemí, hlavne do ZSSR.